

QUAN ĐIỂM CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM VỀ PHÁT TRIỂN CON NGƯỜI THEO TINH THẦN ĐẠI HỘI LẦN THỨ XIII

Lê Thị Hương

Trường Đại học Công nghiệp TP. Hồ Chí Minh

Email: sophia1173@gmail.com

Tóm tắt: Trải qua các thời kỳ khác nhau, Đảng Cộng sản Việt Nam đã đưa ra nhiều quan điểm và giải pháp phát huy nhân tố con người, nhằm khơi dậy tiềm năng, sức sáng tạo, lòng tự tôn tự hào dân tộc, nhân cách cao đẹp của con người Việt Nam để xây dựng và phát triển đất nước. Bài viết phân tích phát triển con người - nhân tố quyết định sự phát triển xã hội, thể hiện trong quan điểm của Đảng tại Đại hội XIII là sự minh chứng sâu sắc cho quan điểm mang tính chiến lược: Tất cả do con người, tất cả vì con người, con người vừa là mục tiêu, vừa là động lực của sự phát triển.

Từ khóa: con người, phát triển con người, Đại hội lần thứ XIII

Nhận bài: 10/04/2022; **Phản biện:** 15/04/2022; **Duyệt đăng:** 18/04/2022

1. Đặt vấn đề

Quan điểm con người là trung tâm của sự phát triển đã trở thành định hướng chiến lược, triết lý hành động xuyên suốt quá trình phát triển của đất nước ta. Có thể nói, trải qua các thời kỳ khác nhau, Đảng Cộng sản Việt Nam đã đưa ra nhiều quan điểm và giải pháp phát huy nhân tố con người, nhằm khơi dậy tiềm năng, sức sáng tạo, lòng tự tôn tự hào dân tộc, nhân cách cao đẹp của con người Việt Nam để xây dựng và phát triển đất nước. Nghị quyết các kỳ đại hội của Đảng đều khẳng định: Con người là vốn quý nhất, chăm lo hạnh phúc con người là mục tiêu phấn đấu cao nhất của chế độ ta... Phát triển con người - nhân tố quyết định sự phát triển xã hội, thể hiện trong quan điểm của Đảng tại Đại hội XIII là sự minh chứng sâu sắc cho quan điểm mang tính chiến lược: Tất cả do con người, tất cả vì con người, con người vừa là mục tiêu, vừa là động lực của sự phát triển.

2. Nội dung nghiên cứu

Kế thừa và phát triển những nội dung cốt lõi về vấn đề con người trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, Đại hội XIII của Đảng đã khái quát và đề ra những mục tiêu, nhiệm vụ cụ thể về xây dựng, phát triển con người Việt Nam toàn diện, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững kinh tế - xã hội đất nước.

Trước hết, lấy con người làm trung tâm và kiên định phát triển con người Việt Nam toàn diện. Đảng ta chủ trương: “Khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc, ý chí tự cường và phát huy sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc để xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Phát huy tối đa nhân tố con người, coi con

người là trung tâm, chủ thể, nguồn lực quan trọng nhất và mục tiêu của sự phát triển; lấy giá trị văn hóa, con người Việt Nam là nền tảng, sức mạnh nội sinh quan trọng bảo đảm phát triển bền vững; phải có cơ chế, chính sách phát huy tinh thần cống hiến vì đất nước; mọi chính sách của Đảng, Nhà nước đều phải hướng vào nâng cao đời sống vật chất, tinh thần và hạnh phúc của Nhân dân”. Tại Đại hội XIII, tư tưởng “lấy dân làm gốc” đã được đúc kết thành bài học, với những nguyên tắc cơ bản, định hướng mọi chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước trong giai đoạn tới. Nghị quyết Đại hội tiếp tục khẳng định các giá trị, nội dung cốt lõi của bài học “lấy dân làm gốc”, đó là: Phải luôn quán triệt sâu sắc và thực hiện nghiêm túc quan điểm “dân là gốc”. Bài học “lấy dân làm gốc” càng trở nên sâu sắc và có ý nghĩa hơn khi được thực thi một cách hiệu quả cùng với phát huy tối đa nguồn lực con người Việt Nam. Quan điểm về nguồn lực con người, đề cao nhân tố con người, đặt con người vào vị trí trung tâm của chiến lược phát triển là tư tưởng nhất quán của Đảng. Thực hiện chủ trương trên, Đại hội XIII của Đảng chỉ rõ, cần: “Xây dựng con người Việt Nam phát triển toàn diện, có sức khỏe, năng lực, trình độ, có ý thức, trách nhiệm cao đối với bản thân, gia đình, xã hội và Tổ quốc”; thực hiện phương châm: “Đào tạo con người theo hướng có đạo đức, kỷ luật, kỷ cương, ý thức trách nhiệm công dân, xã hội; có kỹ năng sống, kỹ năng làm việc, ngoại ngữ, công nghệ thông tin, công nghệ số, tư duy sáng tạo và hội nhập quốc tế (công dân toàn cầu)”. Nhấn mạnh thêm về con người là động lực của sự phát triển, Đảng ta khẳng định con người và nền văn hóa Việt Nam thực sự trở thành sức mạnh nội sinh, động lực phát triển đất

nước và bảo vệ Tổ quốc. Xây dựng, tạo môi trường, điều kiện xã hội thuận lợi nhất để khơi dậy tinh thần yêu nước, niềm tự hào dân tộc, niềm tin, khát vọng phát triển, tài năng, phẩm chất của con người Việt Nam là trung tâm, mục tiêu và động lực phát triển quan trọng nhất của đất nước.

Để phát huy sức mạnh nguồn lực con người cần phải hết sức quan tâm cải thiện, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần cho người dân, thực hiện đầy đủ các quyền con người, quyền lợi của người dân được ghi nhận trong Hiến pháp. Bảo đảm quyền con người phải là khâu kết nối cần thiết, không thể thiếu giữa khâu lấy con người làm trung tâm và phát triển con người toàn diện.

Đi đôi với đường lối tiếp tục đổi mới phát triển kinh tế, Đại hội XIII của Đảng nhấn mạnh việc phát huy giá trị văn hóa, sức mạnh con người Việt Nam. Trong đó, Đại hội nêu bật chủ trương: “Tập trung nghiên cứu, xác định và triển khai xây dựng hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa và chuẩn mực con người gắn với giữ gìn, phát triển hệ giá trị gia đình Việt Nam trong thời kỳ mới. Quan tâm chăm lo công tác giáo dục, bồi dưỡng và bảo vệ trẻ em, thiếu niên, nhi đồng. Tăng cường giáo dục lòng yêu nước, lòng tự hào dân tộc, truyền thống và lịch sử dân tộc, ý thức trách nhiệm xã hội cho các tầng lớp nhân dân, nhất là thanh niên. Thực hiện những giải pháp đột phá nhằm ngăn chặn có hiệu quả sự xuống cấp về đạo đức, lối sống, đẩy lùi tiêu cực xã hội và các tệ nạn xã hội. Bảo vệ và phát huy các giá trị tốt đẹp, bền vững trong truyền thống văn hóa Việt Nam. Đẩy mạnh giáo dục nâng cao nhận thức, ý thức tôn trọng và chấp hành pháp luật, bảo vệ môi trường, giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc của người Việt Nam, đặc biệt là thế hệ trẻ. Từng bước vươn lên khắc phục các hạn chế của con người Việt Nam; xây dựng con người Việt Nam thời đại mới, gắn kết chặt chẽ, hài hòa giữa giá trị truyền thống và giá trị hiện đại”.

Đồng thời, coi trọng giáo dục, đào tạo để phát triển con người đáp ứng yêu cầu mới của sự nghiệp cách mạng đất nước, đặc biệt giáo dục thế hệ trẻ. Bên cạnh đó, Đại hội XIII của Đảng nhấn mạnh vấn đề phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao đáp ứng yêu cầu sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong tình hình mới với chủ trương: “Đẩy mạnh phát triển nguồn nhân lực, nhất là nhân lực chất lượng cao, đáp ứng yêu cầu của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư và hội nhập quốc tế. Phát triển đội ngũ chuyên gia, nhà khoa học đầu ngành; chú trọng đội ngũ nhân lực kỹ thuật, nhân lực số, nhân lực quản trị công nghệ, nhân lực quản lý, quản trị doanh nghiệp; nhân lực quản lý xã

hội và tổ chức cuộc sống, chăm sóc con người”. Định hướng: “ưu tiên nguồn nhân lực cho công tác lãnh đạo, quản lý và các lĩnh vực then chốt trên cơ sở nâng cao, tạo bước chuyển biến căn bản, mạnh mẽ, toàn diện về chất lượng giáo dục, đào tạo gắn với cơ chế tuyển dụng, sử dụng, đãi ngộ người tài; đẩy mạnh nghiên cứu, chuyển giao, ứng dụng và phát triển khoa học - công nghệ; khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc, ý chí phấn đấu vươn lên, phát huy giá trị văn hóa, sức mạnh con người Việt Nam trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”.

Bên cạnh chủ trương, biện pháp về kinh tế - xã hội, giáo dục - đào tạo, Đại hội XIII của Đảng còn khẳng định vai trò của khoa học trong phát triển nguồn lực con người. Đảng chỉ rõ: “Khoa học xã hội và nhân văn, khoa học lý luận chính trị góp phần tích cực cung cấp luận cứ cho việc xây dựng đường lối, chính sách; bảo vệ, phát triển nền tảng tư tưởng của Đảng; xây dựng, phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, con người Việt Nam và bảo vệ Tổ quốc”; thực hiện “Tăng cường nghiên cứu, ứng dụng khoa học y học, phát triển các ngành khoa học phục vụ bảo vệ, chăm sóc sức khỏe con người”.

Đại hội cũng chỉ ra cần bảo vệ quyền và lợi ích của con người, của công dân, đặc biệt đề cập đến bảo vệ an ninh con người - bảo đảm và thực thi đầy đủ các quyền con người, quyền cơ bản của công dân được quy định trong Hiến pháp năm 2013. Tại Đại hội XIII của Đảng, lần đầu tiên xác định “an ninh con người”, bảo vệ “an ninh con người”, đặt nhân tố con người, an ninh con người làm trung tâm của mọi hoạt động. Bảo vệ an ninh con người vừa là mục tiêu phấn đấu, vừa là động lực bảo đảm cho sự ổn định chính trị xã hội và xây dựng, phát triển đất nước trường tồn, thịnh vượng. Đại hội lần thứ XIII đề ra phương hướng: “Tiếp tục xây dựng nền tư pháp Việt Nam chuyên nghiệp, hiện đại, công bằng, nghiêm minh, liêm chính, phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân. Hoạt động tư pháp phải có trọng trách bảo vệ công lý, bảo vệ quyền con người, quyền công dân, bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa, bảo vệ lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của tổ chức, cá nhân”. Nhân tố con người chỉ được khai thác và phát huy tối đa khi con người thực sự làm chủ tự nhiên, làm chủ xã hội, làm chủ bản thân. Để phát huy tính tích cực, tự giác, sáng tạo của con người trong mọi hoạt động thì nhất thiết phải xây dựng và thực hiện một cơ chế thực sự dân chủ; trong đó ngày càng quan tâm đến dân chủ trực tiếp nhằm hiện thực hóa những giá trị dân chủ xã hội chủ nghĩa trong đời sống xã hội. Việc phát huy

dân chủ không chỉ tạo cơ hội thuận lợi cho tất cả mọi người có thể cố gắng nỗ lực của mình cho xã hội, mà còn có ý nghĩa tạo điều kiện cho việc thực hiện cơ chế phản biện xã hội với tinh thần lành mạnh, xây dựng và phát huy trách nhiệm công dân. Thông qua quá trình dân chủ hóa, nguồn lực con người, trí tuệ của toàn dân được huy động và đóng góp vào sự phát triển chung của xã hội.

3. Kết luận

Có thể thấy rằng, quan điểm tại Đại hội XIII của Đảng về con người và phát triển con người sau hơn 90 năm lãnh đạo sự nghiệp cách mạng và phát triển đất nước của Đảng ngày càng trở nên hoàn thiện. Trong mô hình phát triển của Việt Nam, con người vừa là mục tiêu, vừa là động lực quan trọng của sự phát triển. Vị trí của nhân tố con người trở thành trung tâm của sự phát triển kinh tế nói riêng và quá trình phát triển toàn diện nói chung, đó là sự nhất quán xuyên suốt trong

tiến trình lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam. Nghiên cứu, quán triệt và vận dụng quan điểm Đại hội XIII của Đảng về xây dựng, phát triển con người có ý nghĩa quan trọng, là yêu cầu tất yếu và cấp thiết ở các ngành, các lĩnh vực của đời sống xã hội nhằm thống nhất nhận thức và hành động của cả hệ thống chính trị và mọi tầng lớp Nhân dân trong triển khai thực hiện, nhất là phát huy nhân tố con người trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, góp phần thiết thực đưa nghị quyết của Đảng vào cuộc sống. □

Tài liệu tham khảo

- [1]. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021). *Văn kiện đại hội toàn quốc lần thứ XIII*. NXB Chính trị quốc gia - Sự thật.
- [2]. Đảng Cộng sản Việt Nam. *Văn kiện Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương khóa VIII*, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1998.
- [3]. Đảng Cộng sản Việt Nam. *Văn hóa soi đường quốc dân đi* (Văn kiện của Đảng về văn hóa), NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2015.

Perspectives of the Communist Party of Vietnam on human development in the spirit of the XIII Party Congress

Le Thi Huong

Industrial University of Ho Chi Minh City

Email: sophia1173@gmail.com

Abstract: Over different periods, the Communist Party of Vietnam has come up with many viewpoints and solutions to promote the human factor, in order to arouse the potential, creativity, national pride and dignity, beautiful personality of Vietnamese people to build and develop the country. The article analyzing human development - the decisive factor for social development, expressed in the Party's view at the 13th National Party Congress is a profound demonstration of the strategic point of view: It's all about people, all for people; people are both the goal and the driving force of development.

Keywords: People, human development, XIII Party Congress.